

اهمیت تشکیل اجلاس فوق العاده اوپک
 بر سر میزان تولید نفت و سهم هریک از کشورهای تولیدکننده و نقش حیاتی نفت در اقتصاد آنی ایران، ما را بر آن داشت تا صحبتی با برادر مهندس غرضی وزیر نفت داشته باشیم. وزیر نفت ضمن اشاره به مسائلی که در کنفرانس اخیر اوپک طرح شده بود، به بررسی نقش ایران در این کنفرانس پرداخت و در مورد نقش سایر کشورها و بخصوص عربستان سعودی از چگونگی به انزو کشیدن عربستان در کنفرانس سخن گفت. وی همچنین موقفیتهای ایران در کنفرانس کیتو و کنفرانس اخیر را مرهون خون شهدا و رشادتها و ابتکارهای جانبازان و رزمندگان اسلام دانست، که با کسب پیروزیها و فتوحات خویش موقعیت ایران را به عنوان یک کشور انقلابی و قدرتمند در جهان تثبیت می کنند، از آنجا که نفت در اقتصاد کشور ما نقش بسیار اساسی داشته و دارد و پایان پذیری این موهبت الهی و باتوجه به اینکه برنامه ریزیهای ۲۰ ساله توسعه اقتصادی ایران در دست تهیه و تدوین می باشد، نظر ایشان را در خصوص این مسأله که چه چیز می تواند جایگزین نفت در جهت نجات اقتصاد ایران از سیستم تک محصولی باشد، جویا شدیم.

وی با اشاره به سیاست رژیم گذشته در نابودی کشاورزی پاسخ داد که: «تنها زمانی می توانیم بگوئیم که انقلاب جمهوری اسلامی نجات پیدا کرده که از طریق سرزمین خودمان تغذیه شویم.» بدین ترتیب کشاورزی را به عنوان اصلی ترین جانشین نفت دانستند و گفتند که تمام امکانات صنعتی ما باید در اختیار این بخش قرار گیرد. مشروح مصاحبه ایشان را در زیر می خوانید:

س - در کنفرانس اخیر اوپک چه مسائلی مطرح شده و موضع ایران در این کنفرانس چه بوده و چه پیشنهادهایی از جانب ایران در این کنفرانس مطرح شده است و اعضاء اوپک نسبت به موضع گیریهای ایران چه واکنشی داشته اند و آیا تصمیمی هم در این کنفرانس اتخاذ شده است یا نه؟

ج - بسم الله الرحمن الرحیم - با درود به امام امت و امت امام کنفرانس اخیر اوپک مستثنی از بقیه کنفرانسهای این سازمان نبوده و معمولا کنفرانسها تابعی از جریانات نیستند. از ابتدای امر که من عهده دار این مسئولیت شدم در این رفت و آمدها یک وجه قضیه بسیار ارزشمند دیدم و آن اینکه کل اوپک را از یک سیاست خاص و بالاخص یک سیاست شاهنشاهی مربوط به مثلا عربستان سعودی که تابعی از سیاستهای امریکاست، نجات بدهیم. در کنفرانس سال گذشته اوپک که تقریبا در همین ایام برگزار می شد، فروش ما در حدود ۲۵۰ هزار بشکه

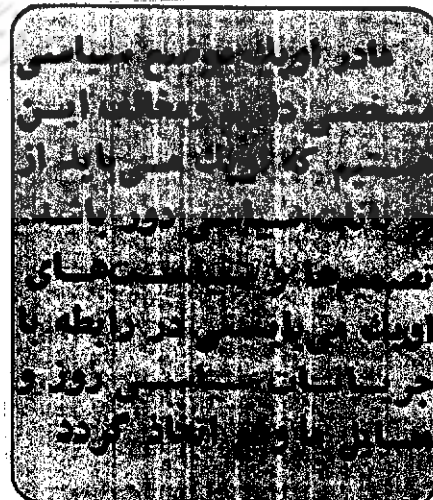
در روز بود و فروش عربستان سعودی متجاوز از ۹/۵ میلیون بشکه.

در این کنفرانس ها همواره راجع به قیمت نفت بحث می شد و راجع به تولید بحثی به میان نمی آمد گرچه در اساسنامه مشروح نشده که هیچگاه راجع به تولید بحث نشود لیکن این سیاست را عربستان سعودی در کنفرانس اعمال کرده بود و همواره از به میان آمدن چنین بحثی در کنفرانس امتناع کرده است. شما می دانید که جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی بود که قیمت نفت را از ۱۲ دلار به ۳۷ دلار به عنوان قیمت خارجی رساند، و جمهوری اسلامی بود که برای بهبود وضع بازار تولید ۶ میلیون بشکه را به یک دهم رساند تا بتواند از آن به عنوان یک وسیله استفاده کند و به موازات آن قیمتها منظم رو به رشد رفت. با این همه اکنون قیمت نفت در مقایسه با قیمت انرژیهای دیگر نصف می باشد. سیاست وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران نیز همواره این بوده است که عربستان سعودی را به انزو کشانده و

گفتگو با وزیر نفت پیرامون:

نقش نفت و جایگزینی آن در

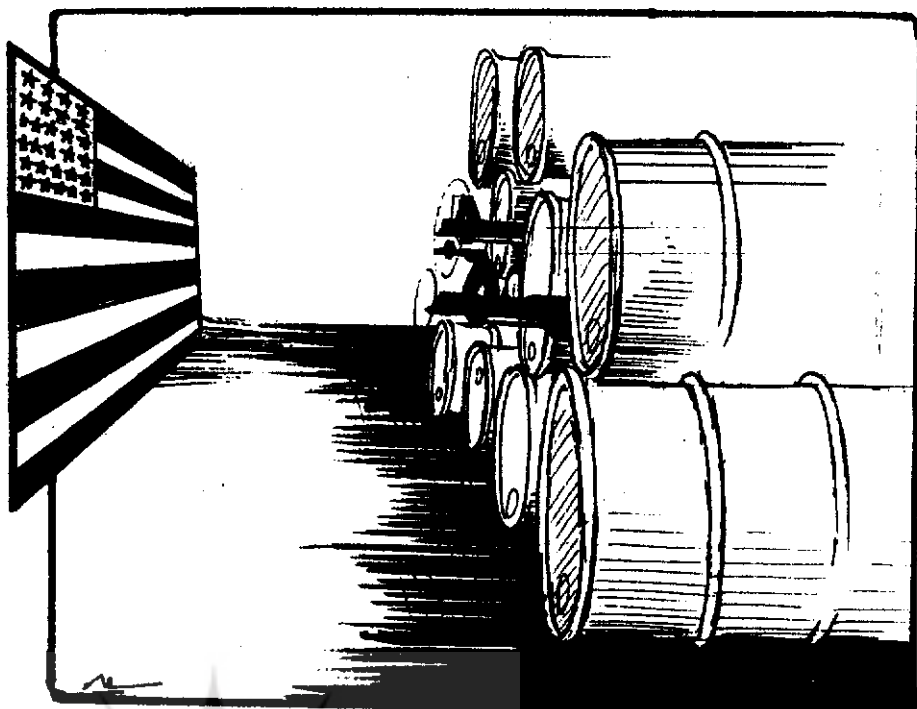
همان میزان از تولید عربستان کم شود تا قیمت در بازار به تعادل برسد. پیشنهاد ما در آنجا این بود که عربستان سعودی تولیدش را به ۵ میلیون بشکه برساند و ۲/۵ میلیون بشکه به تولید ایران و عراق اضافه شود. آقای زکی یمانی بخاطر موضع قاطع ما در آن کنفرانس در مقابل اعتراضاتی که عربستان سعودی به لیبی و ایران و الجزایر کرده بود، صحنه کنفرانس را ترک و از کیتو خارج شد بدون اینکه در مصاحبه های مطبوعاتی خود اظهار نظری کند. ما به مناسبت نیازمان و برای تثبیت بازار فروش نفت مان یک مقداری در بازار بین المللی مال شدید و الان در یک حد قابل قبولی از نظر بازار فروش هستیم که انشاءا... بتواند نیازهای اصلی جامعه ما را برطرف کند. از آنجا که عربستان سعودی دیگر نمی توانست در این مورد اظهار نظر کند که مورد قبول تمام کنفرانس باشد. لذا نیروهای به اصطلاح دست دومشان که از خود هیچگونه اختیاری نداشتند در کنفرانس شرکت کردند، در این کنفرانس باز مسائلی از گذشته مبنی بر اینکه وضع بازار تثبیت نمی شود، مگر اینکه تولیدات هر کشوری و بالاخص عربستان سعودی زیر یک سقف قابل قبولی قرار گیرند و تنها از این طریق می توان بازار قیمت را کنترل کرد. مطرح شد مسأله مهمی که در عرض این چهار، پنج کنفرانس که بنده در آن

جهانی به پول نزدیک کنند مثلا شوروی نفتی را که تولید می کند در یک سیاست خاصی بین اقمارش با قیمت های خاصی تقسیم می کند و اصولا در رابطه با عرضه و تقاضا عمل نمی کند و به همین دلیل اوپک تصمیم گیرنده است و اگر اوپک از سیاستهای تحمیلی نجات یابد می تواند تعیین کننده قیمت انرژی مطابق اصل قیمت گذاری باشد.

س - وضعیت فعلی نفت در جهان به لحاظ سیاسی - اقتصادی چگونه است؟ و قیمت گذارهای نفت در آینده چگونه خواهد بود

ج - نفت کارمایه تمام انرژیهاست و غیر از آن چیزی که واقعا بتواند جایگویی سوخت در جهان باشد، وجود ندارد. دائما بحث از جانشینی زغال سنگ به جای نفت و استخراج نفت از زغال سنگ است. اینها بحث هایی است که از قدیم الایام بوده و آمار و ارقام دقیقی در این مورد در دست نیست و سعی کشورهای اروپایی بر این است که بگویند ما مقادیر متناهی از انرژی مورد نیازمان را از طریق زغال سنگ تامین می کنیم. قیمت نفت به هر شکلی در بیست سال آینده تا چند برابر قیمت فعلی بالا خواهد رفت و در جزوه ای که پیرامون قیمت نفت در بیست سال آینده تهیه گردیده مشاهده خواهید کرد که اگر تولید نفت بالا برود بعد از مدتی به علت محدود بودن منابع بر تعداد مشتریها در جهان افزوده خواهد شد و بر این اساس قیمت نفت نیز افزایش یافته و اگر تولید کنندگان بر اساس این منطق که انرژی های معادل که هم اکنون قیمت نفت نصف قیمت آن است کار کنند بنابراین نفت حداقل تا ۷۰ سال آینده به عنوان اصلی ترین منبع تهیه سوخت مطرح است و اگر بخواهند دستگاههای صنعتی در دنیا از زغال سنگ نفت استخراج کنند، بعد از صرف هزینه های بسیار برای تحقیقات و پژوهش در این مساله برای تولید ۲ میلیون شبکه نفت از زغال سنگ در روز به بیش از ۱۲۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است و سیر حرکتهای تحقیقاتی و پژوهشی دنیا بر محور صرف هزینه های پژوهشی برای تهیه نفت از زغال سنگ نیست و علاوه بر آن ما از نفت مواد سبک مانند بنزین، و... استخراج می کنیم و در حالیکه میزان تولید این مواد از زغال سنگ بسیار پائین خواهد بود و به اصطلاح ترابری موجود در سطح جهانی نمی تواند بدین ترتیب حرکت بکند. توسعه من به خوانندگان این است که حتما این جزوه قیمت های نفت در ۲۰ سال آینده را که با تحقیق زیاد توسط برادران ما در قسمت اداری اوپک تهیه شده است را مطالعه کنند و به شورای اقتصاد و برنامه ریزانی که می خواهند در ۲۰ سال آینده برنامه ریزی کنند، ارائه دهند، تا واقعا مشخص شود در شرایط فعلی اعم از ورق بزنید

گذرگاه استقلال اقتصادی

دانیم. موضع فعلی ما در اوپک تصریح قاطع منطق در بازار نفت جهانی است که هیچکس این موضع را رد نمی کند. ما کشوری هستیم که باید بتوانیم نیازهای خودمان را در شرایط فعلی با فروش نفت برآورده کنیم و بازار ما توسط عربستان سعودی تصاحب شده و این موضع مورد تأیید سایر کشورها هم می باشد و این طبیعی است که ما سعی کنیم بازار خودمان را بدست آوریم و این برای عربستان و دوستانش خوشایند نیست.

س - وضع کنونی اوپک در بازارهای جهانی نفت چگونه است و آینده آنرا چگونه می بینید؟

ج - جمع نفتی که در جهان تولید و مصرف می شود بین ۴۷ تا ۵۰ میلیون بشکه در روز می باشد که در گذشته به ۵۶،۵۵ میلیون نیز می رسید، از این ۴۷-۵۰ میلیون بشکه نفت مصرفی در جهان ۱۷ میلیون، یعنی کمی بیش از ۳۰٪ آن را اوپک تولید می کند و معمولا تعیین کننده اصلی قیمت نفت در دنیا اوپک بوده، زیرا که بقیه تولید کنندگان یا تابعی از جریان اوپک بودند یا وضعیتشان به گونه ای بوده است که نمی توانستند تولیدشان را در بازارهای

شرکت کردم مشاهده می شد این بود که در گذشته عربستان سعودی چهار، پنج مهره داشت؛ کویت، قطر، ابوظبی، و نزول و تا حدودی نیجریه که اینها دقیقا مطیع فرمان عربستان سعودی بودند که اصلا یک تابعیت مستقیم از آمریکا دارند. بعد از رفتن زکی یسانی در کنفرانس کیتو این کشورها دچار انزوا شدند، این مساله بخوبی مشهود بود که بقیه کشورها هم یک قدرتی و جانی گرفتند و در مقابل فشارهای عربستان سعودی مقاومت می کنند و نمونه آن نیجریه است که بعد از اینکه نماینده عربستان سعودی در کنفرانس وین گفت: ما چکار کنیم؟ ماهیچ انتظار نداشتیم که یحیی وزیر نفت نیجریه بگوید: شما بروید روی پنج میلیون بشکه تا مساله اوپک حل شود.

در دیداری که اخیرا برادران موسوی از الجزایر داشتند در آنجا نیز این مساله تصریح شده که علت به نتیجه نرسیدن کنفرانس اوپک در این مرحله تلاشهای عربستان سعودی به کمک کویت بوده است چرا که آنها به مقابله با ۱۰ یا ۱۱ عضو دیگر اوپک که از اهداف ایران و سیاستی که ایران در اوپک پیش گرفته بود، حمایت می کردند پرداخته بودند. ما در اوپک موضع سیاسی مشخصی داریم و مخالف این هستیم که اوپک می باید از جریانات سیاسی دور باشد این خط را یک خط آمریکایی می

جهاد

اینکه مسائل سیاسی پیش آید و یا نباید به چه قیمتی نفت فروش می رود کما اینکه در سال ۷۳ مسائل سیاسی - نظامی و در سال ۷۹ انقلاب اسلامی ایران قیمت نفت را تغییر داد لیکن این جزوه بیانگر این مساله است که هر نوع واکنشی که در سطح جهان پیش آید چه مسائل سیاسی داشته باشد و یا نداشته باشد قیمت نفت ترقی خواهد کرد. رقم نفت اکتشاف شده در عرض ۱۰ سال گذشته بسیار کمتر از منابع ذخیره سازی است که انسان از آن بهره برداری کرده و این نشان میدهد که منابع نفتی محدود و از بین رفتنی است و باید متوجه ارزشها باشیم.

س - وضعیت پتروشیمی بندر امام خمینی و شریک ژاپنی آن چگونه است و کار اتمام پروژه به کجا رسیده است؟

ج - مساله پتروشیمی، مساله دنباله داری است قضیه اش در چند کلمه این است که ژاپنی ها در حدود سالهای ۵۰ بر طبق قراردادی که با ایران بستند متعهد شدند که شرکت ایران و ژاپن را که در آینده تولیدی در حدود ۳ میلیون تن در سال خواهد داشت

دولتها بفهماند که بزرگی و عظمت ملتها در تابعیت دیگران نیست.

س - نقش نفت در اقتصاد سابق و در اقتصاد و برنامه ریزیهای فعلی را چگونه ارزیابی می کنید و برای اینکه وابستگی به نفت کاهش پیدا کند به نظر شما چه چیزهایی می بایست جایگزین نفت شده و به چه دلیل؟

ج - همه خوانندگان بهتر از من می دانند که نقش نفت در اقتصاد گذشته ما یک نقش تخریبی بوده و نه سازنده سرازیر شدن نیروهای انسانی به شهرها از حدود سال ۴۰ به بعد و مزدور شدنشان در رابطه با آنچه رژیم سابق عنوان اشتغال به آن می داد تنها از طریق فروش نفت سازمان داده می شد و شاه معلوم نیز در یکی از سخنان خود گفته بود که عمر نفت با عمر طبیعی من تمام می شود. آنها در این اندیشه بودند با صدور ۶ میلیون بشکه نفت در روز در عرض ۱۵ تا ۲۰ سال همه منابع را خالی کرده و یک اقتصاد دقیق و وابسته به غرب را بوجود آورند و واقعیت نیز چنین بود که بعد از اتمام نفت، جامعه

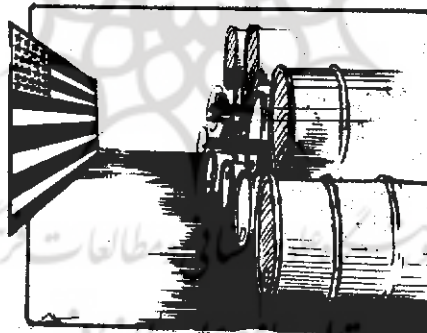
عنوان وسیله ای برای تبدیل اقتصاد وابسته گذشته ما به یک اقتصاد سالم بگونه ای که نسلهای آینده بتوانند روی پای خودشان بدور از وابستگیهای وسیع بایستند بکار برده شود این دلارها باید به عنوان منابع جوشان مواهب جدید به کشور برگردد. هر یک دلار نفتی که می فروشیم باید به یک کالای سرمایه ای جوشان تبدیل بشود باید به سستی پیش برویم که نسلهای آینده فکر نکنند که ما همه نفتها را بردیم و فروختیم و برای ایجاد زمینه های مناسب کشت نسلهای آینده امکاناتی را بوجود نیاوردیم، که اینکار براحتی و با مواهبی که در این کشور پهنای وجود دارد میسر است و می توانیم این کشور را طوری بسازیم که نسل به نسل نیروی انسانی خودش را تغذیه بکند و باعث تعالی بشود.

س - اخیرا بحثهایی پیرامون محوری بودن کشاورزی یا صنعت در اقتصاد جمهوری اسلامی بالا گرفته است، این بحث ها عمده حول چه محورهایی دور میزده است و نظر شما در این رابطه چیست؟

ج - نتیجه بحثهایی که بطور مشخص در این رابطه شده است این است که ما صنعت را هم در خدمت کشاورزی قرار بدهیم. اصلا بحث اینکه ایران صنعتی یا کشاورزی بشود بحث به اصطلاح کهنه ای است، ما میگوئیم تا وقتی که نیازهای واقعی برای ۸۰ یا ۱۰۰ میلیون جمعیت در داخل کشور بر آورده شود میباید صنایعی که در خدمت کشاورزی است ایجاد شود. شما به تاریخچه کشورهای صنعتی البته نه استعمارگرا نشان که نزد بودند نگاه کنید، می بینید آنها وقتی موفق بودند که ارزشهای اضافی تولید توسط ساخت کشاورزیشان را در امر صنعت سرمایه گذاری کردند.

ما اگر نتوانیم خودمان را تغذیه بکنیم و صنایعی بر این محور بسازیم به علت نیازهای شدید در آینده دو نیاز مبرم خواهیم داشت اول آنکه این صنایع را وابسته نگاه داریم و دوم آنکه تغذیه مورد نیاز انسانها را بکنیم. لذا صنعت باید در خدمت کشاورزی باشد تا وقتی که از لحاظ مواد غذایی و نیازهای داخلی مان به حالتی برسیم که مطمئن باشیم نسلهای متوالی میتوانند روی این زمین زندگی کنند کما اینکه کشورهایی مثل عراق، ترکیه و پاکستان در وضعیتی بسر میبرند که میتوانند حداقل تغذیه خودشان را داشته باشند ترکیه از وضع کشاورزی بسیار مناسبی برخوردار است و مقدار زیادی از صنعت این کشور نیز در خدمت کشاورزی است البته صنایع غیر کشاورزی هم دارند اما اکنون به عنوان کسانی که میخواهیم برنامه ریزی کنیم چاره ای نداریم جز آنکه صنعت کشاورزی و سنتی را که در ۲۰ سال گذشته رژیم فاسد حاکم به نابودی کشانده دوباره احیا کنیم و به یک تعادل برسیم و بعد از آن میتوانیم برای صنعتی شدن که استعداد

بازار ما توسط عربستان سعودی تصاحب شده و این موضع مورد تائید سایر کشورها هم می باشد و این طبیعی است که ماسعی کنیم بازار خودمان را بدست آوریم و این برای عربستان و دوستانش خوشایند نیست.

از هر لحاظ واژگون می شد، اما در جمهوری اسلامی نفت یک موهبت الهی است که به عنوان یک ابزار مورد بهره برداری قرار می گیرد که می تواند در دو مرحله کار آمد باشد. اول می تواند به عنوان ابزاری بسیار مؤثر در سیاستهای جهانی دخالت کرده و مطابق شانی که دارد از آن استفاده شود. اگر روزی حکومت سابق به اسرائیل نفت می داد امروز ما با دادن نفت به کشورهایی که با آمریکا در حال جنگ هستند کمکی به آزادی انسانها از قید عبودیت های غیر الهی کنیم و ثانیاً نفت می تواند به

به ازای ۳۵ میلیون دلار بسازند با توجه به تحولاتی که در سطح بین المللی پیش آمده است شریک ژاپنی هر روز برای دولت مساله ای را بوجود آورده و قیمتها را تا نزدیک ۲ میلیارد دلار بالا برده است. مشکل اصلی در حل قضیه با توجه باینکه ۸۵ درصد کار انجام شده این است که ژاپن تابع سیاستهای امریکا است و تا وقتی که امریکا به اینها خطی را نشان ندهد آنها خودشان قادر به تصمیم گیری نیستند این مساله در سایر روابطی که با ژاپن داشتیم نیز مشهود بوده و ژاپن در سیاست فروش صنایع سنگین فاقد چنین استقلال بود و تابعی از جریانات مختلف سیاسی و بلاخص از امریکا است. بعد از تثبیت قدرت سیاسی ایران، ژاپنی ها مایل به اتمام کار بودند با این حال هنوز با توجه اندیشههایی مخصوص صنعتگران وابسته برخورد می کند آنچه که ما را دچار تاسف می کند، اینست که چگونه ملتهایی با وجود داشتن صنایع سنگین و قدرت مالی فراوان و یک ملت صد و چند میلیونی مثل ژاپن حتی به اندازه جمهوری اسلامی قدرت ابراز یک سیاست مستقل از ابرقدرتها را ندارند ائمه!... این انقلاب بتواند به تمام این

نیروهای این سرزمین نیز بسیار مستعد آن است. فکر کنیم و این استعدادها را راهی میادین صنعت بکنیم. تا نسبت به کشورهای دیگر بتوانند میدان رقابتهایی را ایجاد کنند.

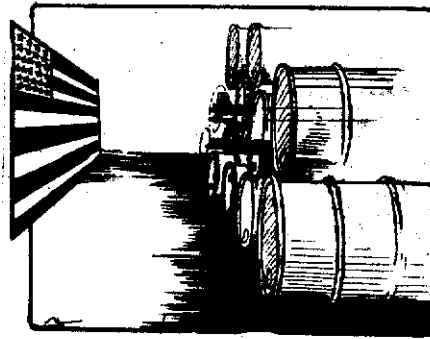
س - با توجه به این که کشاورزی را محور اقتصاد جمهوری اسلامی می دانید. آیا وسایل و لزومات این امر در شرایط فعلی یعنی زمین و آب و ابزار آلات کشاورزی را کافی میدانید؟

ج: اعتقاد من این است که ابزار تولید کشاورزی متناسب با نیازهای جامعه رشد نکرده و شما ببینید در همین ۲۰، ۳۰ سال گذشته چقدر افرادی بودند که قنات و چاه حفر میکردند و همه این استعدادها را روانه شهر کردند و حال بعد از اینکه این بیش و دانش از بین رفته ما میگوئیم که محدودیت داریم به نظر من باید استعدادها را با ابزارهای جدید سراغ زمینه های کشاورزی فرستاده آنوقت به قضاوت بشینیم که آیا محدودیت داریم یا نه؟ و اصلا مگر میشود که خدا چیزی را بوجود آورد که در خلقت وجودش نیازی از انسان برطرف نکند. «ما خلقنا السموات والارض و ما بینهما

لاعیین»

همه اینها مواهب خداوندی است در خود کویری که اینقدر گرفتاری دارد انواع و اقسام نیازهای انسان را در نهفته است و ما که دانشایمان به آن میزان نیست که بتواند این مواهب را دریابد میگوئیم محدودیت آب داریم ولی ما واقعا کدامین ابزار جدید را در رابطه با کشف آب انتقال آب و بهره گیری بیشتری از آب به کار گرفتیم شما در این کشور شاید ۱۵ دانشکده مهندسی صنایع و صدها هنرستان صنعتی دارید ولی چندتا دانشکده کشاورزی و یا هنرستان کشاورزی دارید و چقدر امکانات در اختیار کسانی که میخواهند کشاورزی کنند گذاشته ایم و بعد بیائیم و ببینیم که کدامیک از سرزمینهای ما را از قید و فشار عدم امکانات کشاورزی نجات نداده است.

در همین جنوب تهران میتوان زمینهای به مساحت ۵۰ تا ۱۰۰ هزار هکتار را با استفاده مازاد کشت کرد که الحمدا... یک راه حلهایی نیز برای انتقال آب بدست آمده است. در خوزستان ۷۰۰ - ۸۰۰ هزار هکتار زمین وجود دارد که می توان بازه کشتی به زیر کشت برد ولی ما کدام استعداد صنعتی را صرف زه کشتی در خوزستان کردیم از دغاغله به سمت اهواز و ماهشهر و آبادان سرزمین بسیار وسیع و پهناوری قرار دارد که در عمق یک متری آن نیز سفره های آب زیر زمینی است و در کنار آن رودخانه کارون در جریان است ولی واقعا ما نمی توانیم از برادران عرب زجر کشیده ای که دستش به صنایع هم نرسیده انتظار داشته باشیم که بیاید ۷۰۰ - ۸۰۰ هزار هکتار زمین را با متدهای جدید زه کشتی کند به نظر بنده اگر ما خواهان صنعت هستیم باید این زمینها را از

اگر روزی حکومت سابق به اسرائیل نفت می داد امروز ما با دادن نفت به کشورهای که با آمریکا در حال جنگ هستند کمکی به آزادی انسانها از قید عبودیت های غیر الهی می کنیم.

قید نامهربانیه آزاد کنیم در دنیا مردم زمین از دریا می گیرند و کشت می کنند و ما این همه زمین مرغوب در ایران داریم و کار نمی کنیم.

گاه صحبت این است که ما مثلا ۳/۵ میلیون هکتار زمین زیر کشت داریم و رساندن این میزان تا دو برابر نیز امکان پذیر نیست. و به نظر من این مسئله بدان جهت است که رژیم گذشته استعدادها را از آب و خاک و زمین جدا و وارد مجاری کرد که مورد نیاز خودش بوده است و البته امروز برخورد با نسلی که با ما شین و شهر برخورد داشته و به آب تصفیه تهران عادت کرده فرستادن و گفتن اینکه برو در سرزمین خدا رزقت را جستجو کن بسیار مشکل است و به همین علت ممکن است خیلی ها نخواهند با مسئله برخورد کنند ولی واقعیت این است که تنها زمانی می توانیم بگوئیم این که انقلاب و جمهوری نجات پیدا کرده که از طریق سرزمین موجودمان تغذیه شویم و ابزارهای پیشرفته را به جای به خدمت گرفتن در شهر سازی های مدرن که پول خور و صنعت بر و محدوده کننده انسان است و برایمان این همه مشکل ایجاد کرده، در خدمت کشاورزی بگیریم.

س - برای نیل به این اهداف آینده آل چه مدت زمانی را پیش بینی می کنید؟

ج - پیش بینی این مسئله بسیار مشکل است ولی ۲ مثال می زنم تا ببینید چقدر انسان آزاد می تواند آفرینندگی داشته باشد شما یادتان هست در سالهای ۵۵، ۵۶ و ۵۷ همه میوه این کشور از خارج وارد میشد مردم را نیز به مصرف بدون درد سر عادت

دادند به مصرف سبب لبنانی و پرتقال اسرائیلی عادت دادند اما حالا شما ببینید با این رهایی مردم از قید استبداد و استعمار چقدر خلایقیت و آفرینندگی رشد یافته بدون اینکه صنعت گران با برنامه ریزان این کشور و یا آنهایی که سطوح بالای اداری هستند کمک شایانی کرده باشند شما قادرید مقادیر هنگفتی میوه صادر کنید به اعتقاد من این برکت الهی انقلاب می باشد چرا که خدا نسبت به بندگانی که او را می پرستند و در راهش شمشیر می زنند نظر لطف و عنایت دارد ولی اگر این تحولات را در ماشین برنامه ریزی می ریختیم آیا می توانستید بگوئید که امسال مثلا ۱۰۰ هزار تن زردآلو داریم که ۲۰ هزار تن برگه به شما تحویل می دهد یا مثلا امسال امکان صدور بیش از ۱۰۰ هزار تن سیب را داشته باشیم من آن را نمی توانم بگویم (اشاره به سوال) ولی مطمئن هستم که این نسل انقلابی امروز نه تنها این کشور را از وابستگی نجات می دهد بلکه بسیاری از کشورهای هم جوار که بر آنها همان که بر ملت ما گذشته است را نیز از این مسائل نجات خواهد داد و تابع این سری مسائلی که شاید این روشها تحمیل می کنند نخواهد بود و توده مردم می توانند بطور دقیق ارتباط خودشان را با زمینی که رویش زندگی می کنند و مواهب آن برقرار کنند مصرف گازوئیل برای کشاورزی نسبت به قبل از انقلاب از رشد خوبی برخوردار بوده و در بعضی از نواحی ایران تعداد چاههایی که احداث شده به دو برابر رسیده گرچه ممکن است چهار تای آن هم خشک شود اما این خود دست آورد عظیمی داشته و این اطمینان را ایجاد کرده که میتوان اینگونه زندگی کرد و من مطمئن هستم که بزودی از لحاظ وارد کردن تولیدات سنتی مان از خارج بی نیاز می شویم و انشاء... همه آنهایی که دستی بر کار برد ابزارهای پیشرفته دارند فکر کنند که باید خادم این مردم باشند و نه خواهان صنایع وابسته به اروپا

آخرین مطلبی که به نظر شما ممکن است ناگفته مانده باشد چیست؟

چیزی که من قابل باشم بگویم به نظر نمی رسد تنها این نکته را باید اضافه کنم که ظرف ۳۰ - ۴۰ سال آینده این موهبت بزرگی که امروز دستمان هست به عنوان نفت، تمام شدنی است و وقت بسیار کم و امکانات محدود است و باید از آن کشوری بسازیم که انشاء... در آن ۱۰۰ میلیون حزب الهی بتوانند زندگی کنند و به کسانی که اسراف، تبلی، تذبذب فرار از کار در محیطهای شهری را پیشه خود ساخته اند و بالاخص تحصیلکردگان که بصورتهای مختلف در این انقلاب سهمشان را از دست داده اند هشدار می دهیم که روز محاکمه بسیار بسیار نزدیک است.